

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	6
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	6
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	6
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	11
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
7.	БУЏЕТ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА 2022. ГОДИНУ	12
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	14
8.2.	Издаци за употребу возила	14
8.3.	Преглед прихода и примитака	15
8.3.1.	<i>Приходи од извршених ветеринарских прегледа на граничним прелазима</i>	<i>15</i>
8.4.	Биланс стања	16
8.4.1.	<i>Попис средстава и обавеза</i>	<i>17</i>
9.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	18
9.1.	Запошљавање на одређено вријеме	18
9.2.	Пензионисање државних службеника и запосленика	19
9.3.	Обављање послова другог радног мјеста	19
9.4.	Уговори о дјелу	20
10.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	22
10.1.	Набавка возила	23
10.2.	Набавка дијелова за Data centar	24
11.	ОСТАЛО	25
11.1.	ИТ ревизија	25
12.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	26
ПРИЛОЗИ		26

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Канцеларије приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Канцеларије у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Канцеларије је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење с резервом

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Канцеларије за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, осим за наведено у одјељку *Основ за мишљење с резервом*, активности, финансијске трансакције и информације Канцеларије за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење с резервом

Као што је наведено у Извјештају:

- 1) Канцеларија је у односу на 2021. годину повећала издатке за запошљавање лица по уговору о дјелу и то за послове који су према опису послови систематизованих радних мјеста, а обављају се дужи низ година и поред континуираних указивања на исте у претходним ревизионим извјештајима (тачка 9.4. Извјештаја).

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандарду за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Канцеларије у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући даљу резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- Канцеларија ни у 2022. години није предузимала активности везане за усклађивање Правилника о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ (тачка 5. Извјештаја);
- слабости у функционисању ИТ система (тачка 11.1. Извјештаја);
- поступак провођења јавне набавке службеног возила (тачка 10.1. Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Канцеларије је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и

потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање Канцеларије, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 26.7.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с.р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Канцеларије за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у потпуности резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ

² Службени гласник БиХ, број: 42/22

- Закон о обавезним односима (дио који се односи на уговоре о дјелу).

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Канцеларије за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима са скретањем пажње на:

- усклађивање Правилника о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ;
- ангажман особља на основу уговора о дјелу за обављање послова који су по опису послови систематизованих радних мјеста;
- слабости у функционисању ИТ система.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости.

Утврдили смо да је Канцеларија у 2022. години од укупно 15 претходно датих препорука, реализовала осам, а седам препорука није реализовала.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Канцеларија је дужна ускладити Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	Канцеларија још увијек није ускладила Правилник о унутрашњој организацији с важећим одлукама Савјета министара БиХ.	
2.	Канцеларија је дужна да активности везане за развој система финансијског управљања и контроле проводи у складу са релевантним прописима.	Канцеларија је активности везане за финансијско управљање и контролу проводила у складу с релевантним прописима.	
3.	Канцеларија је дужна оцјењивање рада запослених проводити у складу са релевантним прописима како би се на поуздан начин могла утврдити испуњеност критеријума приликом распоређивања запослених унутар платних разреда.	Канцеларија је оцјењивање рада запослених провела у складу с релевантним прописима.	
4.	Потребно је да Канцеларија досљедно примјењује одредбе релевантних прописа приликом правдања налога за службена путовања.	Канцеларија је благовремено вршила правдање путних налога.	

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
5.	Потребно је да Канцеларија обезбиједи фактуру као основ за плаћање најма пословних простора.	Плаћање најма пословног простора од јануара 2023. године Канцеларија врши на основу фактуре.	✓
6.	Потребно је да Канцеларија унаприједи интерне контроле употребе возила у дијелу успостављања јасне и прецизне евиденције у путним налозима за службена возила како је то дефинисано важећим прописима.	Канцеларија није унаприједила интерне контроле употребе возила те нису успостављене јасне и прецизне евиденције у путним налозима за службена возила.	✗
7.	Потребно је да Канцеларија приликом пописа вриједносно исказе стварно стање сталних средстава и исто усклади са стањем исказаним у пословним књигама.	Канцеларија ни у 2022. години није исказала вриједности пописаних сталних средстава у извјештајима пописне комисије.	✗
8.	Потребно је да Канцеларија залихе материјала евидентира у својим пословним књигама у складу са Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ.	Канцеларија је извршила евидентирање залиха материјала у својим пословним књигама.	✓
9.	Канцеларија је дужна да пријем запослених на одређено вријеме врши у складу са релевантним прописима.	Поново је присутан пријем запослених на одређено вријеме који није у складу с релевантним прописима.	✗
10.	Канцеларија је дужна да распоред државних службеника на радна мјеста врши у складу са релевантним прописима.	Канцеларија није вршила распоред државних службеника у складу с релевантним прописима ни у 2022. години.	✗
11.	Препоручујемо Канцеларији да, сходно законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима и то за конкретне послове који нису редовни и систематизовани послови.	Настављена је пракса закључивања уговора о дјелу за исте или сличне послове систематизованих радних мјеста у дужем временском периоду.	✗
12.	Потребно је да Канцеларија приликом сачињавања нацрта оквирног споразума води рачуна да исти садржи битне елементе уговора које прописује Закон о облигационим односима БиХ (укључујући и пенале у случајевима кашњења у реализацији) како Правобранилаштво БиХ исте не би	За ревидиране процедуре набавки Правобранилаштво није враћало уговоре јер су исти садржавали битне елементе уговора.	✓

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	враћало и тиме се продужавао период окончања поступака набавки.		
13.	Неопходно је завршити потребно прилагођавање како би ADNAOMIS ³ систем могао преузимати податке од стране AIMCS ⁴ система.	Канцеларија је провела одређене активности у циљу прилагођавања ADNAOMIS система како би могла прикупљати податке од стране AIMCS система путем веб-сервиса. Будући да се ради о апликацији чији код посједује добављач који нема кадрова за имплементацију истог, у коначници није било могуће имплементирати потребна прилагођавања на што Канцеларија није могла утицати.	✓
14.	Потребно је обезбиједити средства за провођење нултог пописа као предуслова за потпуно коришћење AIMCS система.	Нису обезбијеђена средства за провођење нултог пописа који је предуслов за потпуно коришћење AIMCS система (систем за идентификацију и контролу кретања животиња).	✗
15.	Препоручујемо да се AIMCS систем користи у што већем обиму док се не реализује нулти попис.	AIMCS систем се користи у обиму који је могућ до провођења нултог пописа.	✓

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: ✓ реализоване препоруке, ● препоруке чија је реализација у току, ✗ нереализоване препоруке, ⊕ препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је 18 препорука. Од наведеног броја, 17 је препорука дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

Од укупног броја датих препорука, седам препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години, те су, у складу с тим, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

³ Систем за праћење болести животиња

⁴ Система за идентификацију и контролу кретања животиња

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁵	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	5.	Организација и руковођење		●		●
2.	6.	Функционисање система интерних контрола		●	●	
3.	8	Финансијски извјештаји		●	●	
4.	8.1.1.	Издаци за употребу возила		●		●
5.	8.2.1.	Приходи од уплаћених ветеринарских прегледа на граничним прелазима	●	●	●	
6.	8.2.1.	Приходи од уплаћених ветеринарских прегледа на граничним прелазима		●	●	
7.	8.3.1.	Попис средстава и обавеза		●		●
8.	8.3.1.	Попис средстава и обавеза		●	●	
9.	9.1.	Запошљавање на одређено вријеме		●		●
10.	9.2.	Пензионисање државних службеника и запосленика		●	●	
11.	9.3.	Обављање послова другог радног мјеста		●		●
12.	9.4.	Уговори о дјелу		●		●
13.	10.	Јавне набавке		●	●	
14.	10.	Јавне набавке		●	●	
15.	10.1.	Набавка возила		●	●	
16.	10.2.	Набавка дијелова за Data center		●	●	
17.	10.2.	Набавка дијелова за Data center		●	●	

⁵ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁵	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
18.	11.1.	ИТ Ревизија		●		●

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Канцеларија је заснована Одлуком Савјета министара БиХ⁶ и исти је под директном мјеродавности Министарства спољне трговине и економских односа БиХ. Канцеларијом руководи директор, замјеник директора и секретар које је у мају 2021. године именовао Савјет министара БиХ на период од четири године.

Правилник о унутрашњој организацији Канцеларије није усклађен с важећим одлукама Савјета министара БиХ.

Унутрашња организација и начин рада Канцеларије дефинисан је Правилником о унутрашњој организацији који још увијек није усаглашен с одлукама Савјета министара БиХ⁷. Важећи Правилник о унутрашњој организацији Канцеларије донесен је 2006. године. Истим је систематизовано 87 радних мјеста, а 31.12.2022. године попуњено је 69 радних мјеста.

Наведеним Правилником рад Канцеларије је, поред Кабинета директора, организован у шест организационих јединица.

Канцеларија је 04.09.2020. године, преко Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, као мјеродавне институције, упутила Приједлог правилника о унутрашњој организацији Савјету министара БиХ ради прибављања сагласности. Савјет министара БиХ је 29.12.2020. године обавијестио Канцеларију да Приједлог правилника није разматран јер је предлагач, односно Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, исти повукао са сједнице ради потребних консултација. Током 2022. године није било активности по овом питању.

ПРЕПОРУКА 1

Канцеларија је дужна ускладити Правилник о унутрашњој организацији са важећим одлукама Савјета министара БиХ.

⁶ Службени гласник БиХ, број 31/00 и 10/02

⁷ Одлука о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ и Одлука о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Канцеларија је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола:

Канцеларија је у претходном периоду сачинила и у 2022. години ажурирала основна документа за успоставу система финансијског управљања и контроле у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁸, Приручником за финансијско управљање и контролу и важећим Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле је благовремено достављен Централној хармонизацијској јединици.

Функционисање система интерних контрола

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању система интерних контрола у Канцеларији које се односе на управљање људским ресурсима. Правилником о унутрашњој организацији у Одјељењу за правне, финансијске и административне послове, поред правних, систематизована и попуњена су три радна мјеста за послове из подручја финансија: стручног сарадника за финансије и два запосленика. Највећи дио послова из домена финансија у 2022. години обављао је један запосленик, самостални референт – књиговођа, који је закључно са септембром прекинуо радни однос у Канцеларији, а којег је Канцеларија путем уговора о дјелу ангажовала у 11. и 12. мјесецу. Прекидом радног односа с наведеним лицем Канцеларија се довела у потешкоће при обављању свакодневних послова⁹. Један од узрока идентификованих потешкоћа је и неусвајање Правилника о унутрашњој организацији Канцеларије којим су предвиђена нова радна мјеста у Одјељењу. Управљање људским ресурсима је у надлежности институције, а руководиоца Канцеларије је одговоран за управљање на начин да обезбједи постизање циљева Канцеларије.

ПРЕПОРУКА 2

Канцеларија је дужна обезбједити континуитет и стручност у обављању послова из домена финансија у складу с расположивим кадром према Правилнику о унутрашњој организацији.

7. БУЏЕТ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину, Канцеларији су одобрена средства у укупном износу од 5.146.000 КМ (текући издаци 5.016.000 КМ¹⁰ и капитални издаци 130.000 КМ). Буџетом је одобрено 80 запослених, а на 31.12.2022. године у Канцеларији је било 71 запослено

⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22

⁹ Наведене ризике у управљању људским ресурсима Канцеларија је препознала и идентификовала у регистру ризика

¹⁰ Непосредна потрошња у износу од 4.862.000 КМ и програм посебне намјене "Наставак борбе против бруцелозе малих преживара у БиХ" у износу од 154.000 КМ.

лице. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Канцеларији био је 72.

Канцеларија је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансира на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесеља.

Током године извршена су усклађивања буџета која се највећим дијелом односе на следеће:

- остварени приход од продаје возила у износу од 12.530 КМ
- одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 33.500 КМ¹¹.

Канцеларија је такође на име Програма посебних намјена евидентирала извршење расхода у износу од 1.908.773 КМ од укупно расположивих 2.581.051 КМ¹².

Према наведеном, Канцеларија је у 2022. години располагала средствима у укупном износу од 7.736.983 КМ, а укупно је реализовано 6.736.489 КМ.

Канцеларија је извршила реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 104.000 КМ. За наведени износ извршено је умањење средстава у оквиру Програма посебне намјене „Наставак борбе против бруцелозе малих преживара у БиХ“, а увећање средстава на одређеним позицијама непосредне потрошње.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Канцеларија је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. У складу с Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ¹³ Канцеларија је сачинила забиљешку и образложење расхода за 2022. годину. Међутим, анализом биљешки уз финансијске извјештаје можемо констатовати да исте нису детаљно образложене по структури билансних позиција за 2022. годину. Канцеларија није детаљно образложила ни вриједносно исказала стање сталних средстава ни стање обавеза. Такође смо потврдили како у текстуалном дијелу образложења прихода, уз финансијске извјештаје за 2022. годину, није наведена информација о одступањима у односу на помоћну евиденцију. Наведено је у супротности с одредбама Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ.

ПРЕПОРУКА 3

Канцеларија је дужна биљешке уз финансијске извјештаје сачињавати у складу с Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ.

¹¹ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленима у институцијама БиХ (Службени гласник БиХ, број 4/23)

¹² Преглед расположивих и реализованих средстава по пројектима приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја. Најзначајнији издаци у износу од 1.777.250 КМ односе се на издатке реализоване у оквиру Програма посебне намјене IPA 2018-Вакцинација малих преживара за услуге сузбијања заразних болести животиња.

¹³ Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 4.826.940 КМ, што је за 319.060 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2022. годину.

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (2.009.805 КМ), накнаде трошкова запослених (392.666 КМ), набавку материјала (363.032 КМ), издатке за текуће одржавање (117.915 КМ) и уговорене и друге посебне услуге (1.435.967 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, стање по процесима за које су дате препоруке у ранијем периоду чија реализација је у току, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2022. години.

8.2. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила са 31.12.2022. године износе 89.754 КМ. Најзначајнији издаци за службена возила се односе на издатке за гориво (55.800 КМ), материјал и услуге поправке возила (15.101 КМ) и осигурање возила (9.129 КМ).

Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине¹⁴, Канцеларији је дато право на коришћење два службена и 11 специјализованих возила¹⁵.

Утврдили смо како се и даље, већим дијелом године, у путним налозима за службена возила не попуњавају све предвиђене колоне (пређени пут, број лица у возилу, ко је управљао возилом, стање км у тренутку сипања горива, укупни утрошак на крају мјесеца и сл.). Уписана релација кретања у појединим путним налозима је нечитка те се стога не може закључити о којим релацијама се ради. Такође, уочена је неусклађеност у евиденцијама точења горива за дане када није евидентирано коришћење службених возила. Надаље, уочена је неусаглашеност евиденција о присутности на послу с подацима наведеним у путним налозима и евиденцијама о службеним путовањима. С обзиром на наведено, на поуздан начин се не може потврдити намјенско коришћење возила.

Даље смо утврдили како је 31. јануара 2022. године настала штета на службеном возилу које је каско осигурано и намијењено за потребе директора Канцеларије, а за наведени штетни догађај нам није презентована службена забиљешка лица које је управљало возилом. У Извјештају о намјенском коришћењу службеног возила, које је пратећи дио путног налога за наведени период, није наведена информација о настанку штетног догађаја на возилу. У техничкој књижици возила је евидентирано да од 01.02.2022. године исто није вожено јер је уништено и 01.09.2022. године да је продано без евидентираних

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 и 80/20

¹⁵ У августу 2019. године Канцеларији је одобрен Правилник о условима набавке и начину коришћења специјализованих возила, а на 31.12.2022. године Канцеларија је располагала с два службена и 10 специјализованих возила

података о учешћу у саобраћајној несрећи иако за исто има предвиђен дио. Осигуравајућа кућа је обавијестила Канцеларију да је извршен обрачун штете и иста је наплаћена¹⁶.

ПРЕПОРУКА 4

Потребно је да Канцеларија успостави јасне и прецизне евиденције о употреби возила које су дефинисане важећим прописима на основу којих би се потврдило како је коришћење возила настало у пословне сврхе.

8.3. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 7.187.793 КМ, што је за 44.793 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: приходе од извршених ветеринарских прегледа на граничним прелазима (6.339.944 КМ), приходе од издавања рјешења о непостојању ветеринарско-здравствених сметњи (480.840 КМ), приходе од обраде и издавања ветеринарских сертификата (311.218 КМ) и приходе од административних такси (23.555 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.3.1. Приходи од извршених ветеринарских прегледа на граничним прелазима

Канцеларија је начин наплате и прикупљања прихода регулисала Процедурама о начину наплате, уплате и евидентирања прихода остварених на основу издавања рјешења о извршеном упису објекта у регистар Канцеларије, Рјешења о непостојању ветеринарско-здравствених сметњи за извоз у БиХ и извршених ветеринарско-здравствених прегледа на граничним прелазима и издавања сертификата у међународном промету из марта 2009. године.

Процедурама приликом наплате прихода за ветеринарско-здравствене прегледе на граничним прелазима дефинисано је да Канцеларија на граничне прелазе достави блок признанице с наведеним серијским бројем. Наплата прихода врши се на начин да се уз блок признаницу прилаже уплатница на којој се поред општих података налази и серијски број блок признанице на коју се односи уплата¹⁷. Наплата прихода се врши прије издавања рјешења и ветеринарских сертификата јер су корисници дужни уз захтјев за издавање истих приложити и прописане уплатнице.

¹⁶ Обрачун штете је извршен и иста је наплаћена у износу од 13.087 КМ, а након проведене лицитације возило је продано за 7.819 КМ

¹⁷ Уколико на граничном прелазу није организовано вршење банкарских услуга лица су обавезна да новац од наплате, за трошкове ветеринарског здравственог прегледа, уплате у најближу банку или пошту у року од 24ч. од тренутка преузимања признанице.

Разлика између прихода од извршених ветеринарских прегледа на граничним прелазима исказаних у главној књизи (6.339.944 КМ) и података у помоћној евиденцији Канцеларије (6.381.095 КМ) износи 41.151 КМ. За већи дио разлике (40.535 КМ)¹⁸ Канцеларија је, приликом усаглашавања помоћне евиденције и главне књиге за 2022. годину, утврдила да се ради о мањку наплаћених прихода.

Наиме, детаљним прегледом свих уплатница те поређењем с главном књигом Канцеларија је утврдила да је дошло до манипулације електронским уплатницама које се достављају ветеринарским инспекторима на граничним прелазима. Канцеларија је по сазнању случај пријавила Државној агенцији за истраге и заштиту БиХ.

Током године Канцеларија није вршила редовно усаглашавање прихода евидентираних у главној књизи с подацима из помоћне евиденције¹⁹ на начин прописан Правилником о рачуноводству и интерним процедурама Канцеларије.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ прописано је да су корисници обавезни вршити мјесечно усклађивање и савјешње прихода са приходима из Главне књиге трезора који су евидентирани на њиховом организационом коду.

Процедурама Канцеларије о начину наплате, уплате и евидентирања прихода остварених на основу извршених ветеринарско-здравствених прегледа на граничним прелазима из марта 2009. године је дефинисано да је лице задужено за евидентирање прихода обавезно вршити тромјесечно савјешње наплаћених и уплаћених прихода са Министарством финансија и трезора БиХ.

Интерни акт Канцеларије није усклађен с Правилником о рачуноводству у дијелу обавезног усклађивања и савјешњења прихода.

ПРЕПОРУКА 5

Канцеларија је дужна успоставити ефикасан систем праћења и контроле наплате прихода из оквира надлежности.

ПРЕПОРУКА 6

Канцеларија је дужна ускладити одредбе интерног акта с одредбама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама у институцијама БиХ.

8.4. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 1.048.803 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 2.017.549 КМ.

¹⁸ Преостала разлика се односи на уплате реализоване у 2022. години, а на основу признаница из 2021. године као и уплата у 2023. години на основу признаница из 2022. године

¹⁹ Помоћна евиденција се сачињава на основу достављених признаница и уплатница с граничних прелаза.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (1.048.574 КМ), обавезе према добављачима (542.297 КМ), обавезе према запосленима (244.572 КМ) и краткорочна разграничења (161.921 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

8.4.1. Попис средстава и обавеза

Канцеларија је извршила редовни годишњи попис имовине, ситног инвентара и образаца, обавеза и потраживања, издатих и наплаћених рјешења о непостојању ветеринарско-здравствених сметњи за увоз и превоз пошилики роба које подлијежу ветеринарско-здравственој контроли, ушних маркица, лабораторијског материјала, издатих и наплаћених сертификата са стањем на 31.12.2022. године.

Комисије су сачиниле појединачне извјештаје о попису те је Централна пописна комисија сачинила збирни Извјештај који је усвојило руководство институције.

Иако су чланови комисије извршили физички попис, нису до краја доведене активности које су прописане Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ и Упутством о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника-институција БиХ на 31.12. текуће године. Наиме, констатовали смо да Комисија задужена за провођење пописа сталних средстава у извјештају о попису није исказала вриједност сталних средстава након што су резултати инвентуре учитани кроз модул сталних средстава.

Канцеларија је у пословним књигама евидентирала стање залиха ушних и идентификационих маркица за говеда, пасоша за кућне љубимце и лабораторијског материјала. Исказана вриједност залиха у главној књизи износи 235.510 КМ²⁰. Међутим, у извјештају о попису ушних маркица, лабораторијског материјала и пасоша за кућне љубимце комисија није навела стварно вриједносно стање већ је само констатовала количинско стање. На тај начин није остварена сврха пописа, а то је усклађивање пописаног и књиговодственог стања.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је да Канцеларија приликом пописа вриједносно исказе стварно стање сталних средстава и књиговодствено стање, а евентуалне разлике је потребно образложити.

Такође смо утврдили и одређене недостатке приликом пописа обавеза: стање обавеза према добављачима приказано у извјештају комисије се разликује од стања обавеза исказаног у главној књизи (утврђена разлика од 834 КМ), пописом није обухваћено разграничење расхода (износ од 39.989 КМ) као ни обавезе према физичким лицима (износ од 8.789 КМ).

²⁰ Евидентирање залиха извршено је по набавној вриједности

ПРЕПОРУКА 8

Канцеларија је дужна приликом вршења пописа обезбиједити да Извјештај о извршеном попису буде свеобухватан с вриједносно исказаним стварним стањима.

Из наведеног се може закључити да Канцеларија није у довољној мјери координирала активности између чланова пописних комисија и запослених у рачуноводству који су дужни да обезбиједе податке како би се попис провео на свеобухватан начин и остварила сврха пописа. Такође, и чланови пописних комисија нису у довољној мјери упознати о сврси пописа и одговорности у провођењу истог²¹, што за посљедицу може имати неусклађености стварног стања и стања исказаног у пословним књигама Канцеларије.

9. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

У оквиру ове тачке наведени су налази у сегменту запошљавања (ангажмана лица) током 2022. године. Налази се односе на запошљавање на одређено вријеме, пензионисање запослених, обављање послова другог радног мјеста и уговоре о дјелу.

9.1. Запошљавање на одређено вријеме

Канцеларија је почев од фебруара 2022. године, без провођења конкурсне процедуре, закључила с једним лицем уговор о раду на одређено вријеме односно, до окончања поступка занављања радног мјеста (Канцеларија је сагласност за занављање радног мјеста тражила у 2021. години). У закљученом уговору о раду Канцеларија се позвала на одредбе члана 16. Закона о раду у институцијама БиХ²².

Утврдили смо да је запослено лице по уговору о раду било ангажовано и у 2021. години те обављање наведених послова не можемо сматрати привременим пословима. Такође, позивањем на наведени члан није искључена обавеза провођења конкурсне процедуре. Посљедица оваквог вида пријема у радни однос је нетранспарентност у процесу запошљавања и неусклађеност с прописима.

Иначе, запошљавање запосленика на одређено вријеме у институцијама БиХ регулисано је Законом о раду у институцијама БиХ. Наиме, чланом 9. поменутог Закона допуштено је запошљавање на одређено вријеме до три мјесеца без расписивања јавног огласа²³.

²¹ Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама у институцијама БиХ дефинисано је да при именовању комисије треба водити рачуна о стручности и неутралности појединих чланова комисије како би се пописом обезбиједила информације које ће и квантитативно и квалитативно одразити стварно стање имовине, потраживања и обавеза. Такође је дефинисано да је чланове пописних комисија потребно упознати са сврхом и садржајем њиховог рада и њиховом одговорношћу

²² Члан 16. Закона о раду у институцијама БиХ који дефинише да се за обављање ванредних, привремених или повремених послова или послова чији се обим привремено и непредвиђено повећао, а који нису трајнијег карактера, као и ради замјене дуже вријеме одсутног запосленика, може закључити уговор о раду на одређено вријеме док трају потребе за обављањем тих послова, односно до повратка одсутног запосленика, а најдуже двије године.

²³ Чланом 9. став 1. тачка ц) Закона о раду у институцијама БиХ је прописано да се јавни оглас не расписује за пријем у радни однос запосленика на одређено вријеме до три мјесеца, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће благовремено провести јавни оглас.

ПРЕПОРУКА 9

Канцеларија је дужна пријем запослених на одређено вријеме вршити у складу с релевантним законским прописима.

9.2. Пензионисање државних службеника и запосленика

Канцеларија је, за државног службеника који је испунио законске услове за одлазак у пензију²⁴ крајем маја 2022. године, процедуру пензионисања покренула почетком септембра 2022. године односно четири мјесеца касније. Као разлог продужења радног односа Канцеларија је навела недостатак инспекторског кадра те радни однос продужила до 30.09.2022. године на основу одобрења директора.

Наведено поступање је у супротности с одредбама Закона о државној служби у институцијама БиХ²⁵ којим је дефинисано да радни однос престаје када државни службеник наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или 40 година стажа осигурања, независно од година живота.

ПРЕПОРУКА 10

Канцеларија је дужна досљедно примјењивати законске одредбе које регулишу питање пензионисања државних службеника у институцијама БиХ.

9.3. Обављање послова другог радног мјеста

Утврдили смо да један државни службеник поред властитог и даље обавља послове другог радног мјеста без накнаде. Одлуком о овлашћењу²⁶ директора из децембра 2019. године, стручни савјетник-оперативни менаџер је овлашћен да поред својих послова обавља и послове упражњеног радног мјеста - шефа Агенције за означавање животиња - до окончања процедуре провођења интерног огласа. У 2022. години интерни оглас за попуњавање наведеног радног мјеста није био расписан.

Одлуком о овлашћењу руководиоца институције није имао могућност распоређивања државног службеника на радно мјесто вишег нивоа без провођења конкурсне процедуре (интерног или јавног конкурса). За постављење државног службеника задужена је Агенција за државну службу БиХ која државног службеника поставља у складу с резултатом који је кандидат постигао у изборном процесу.

Руководилац институције је поступио супротно одредбама Закона о државној служби и Правилнику о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ.

²⁴ Због навршених 65 година живота

²⁵ Службени гласник БиХ, број 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17

²⁶ Рјешење донесено на основу Закона о управи којим је дефинисано да руководиоца органа управе представља орган управе, организује и обезбјеђује законито и ефикасно обављање послова, доноси прописе и издаје друге акте за које је овлашћен и предузима мјере из надлежности органа управе, те одлучује у складу са законом о правима, обавезама и одговорностима државних службеника и запосленика у вршењу службе

Законом о државној служби у институцијама БиХ дефинисано је да се унапређење државних службеника на више радно мјесто у истој или другој институцији БиХ обавља путем интерног или јавног конкурса. Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ²⁷ дефинисано је да је институција дужна обављати интерно оглашавање и проводити интерни конкурс у случају када постоји упражњено радно мјесто на које се државни службеник може унаприједити, а према процјени институције постоји најмање један квалитетан кандидат за унапређење.

Поред наведеног, државни службеник прима и плату у складу с рјешењем о постављењу на радно мјесто стручног савјетника, а обавља додатне послове радног мјеста вишег нивоа (шефа унутрашње организационе јединице) за које је Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ²⁸ превиђен већи платни разред.

ПРЕПОРУКА 11

Канцеларија је дужна распоред државних службеника на радна мјеста вршити у складу с релевантним прописима.

9.4. Уговори о дјелу

Канцеларија је и у 2022. години наставила с праксом ангажовања лица по уговору о дјелу за послове систематизованих радних мјеста кроз дужи временски период.

Издаци на основу уговора о дјелу за 2022. годину - збирно износе 172.549 КМ (115.162 КМ из непосредне потрошње, а 57.387 КМ из Програма посебне намјене).
Издаци су за 40.774 КМ већи у односу на издатке за 2021. годину. Планирана средства за ове намјене износила су 170.000 КМ.

У 2022. години ангажовано је укупно 28 лица по уговору о дјелу од којих су за девет лица закључени уговори о дјелу за послове одржавања чистоће на граничним прелазима. За наведене послове исплаћена је мјесечна накнада у распону од 300 до 400 КМ (из непосредне потрошње) за 8-9 мјесеци ангажмана у 2022. години.

Послови који се обављају путем уговора о дјелу су послови који се налазе у опису послова постојећих радних мјеста и у надлежности су Канцеларије.

Ангажман преосталих лица путем уговора о дјелу односи се на обављање следећих послова: пријем, завођење поште и архивирање предмета; обављање послова граничног ветеринарског инспектора; вршење послова

савјетовања из подручја ветеринарства те пружање помоћи у успостави и развоју система финансијског управљања и контроле; послови јавних набавки, праћење и контрола приспјелих фактура, помоћ приликом евиденције сталних средстава, контроле извршења

²⁷ Службени гласник БиХ, број 62/10, 30/14 и 38/17

²⁸ Службени гласник БиХ, број 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20 и 65/20

буџета као и провођење пратећих активности у реализацији пројекта вакцинације малих преживара.

Лица с којима су закључени уговори су различитих занимања: дипломирани економисти, инжењер пољопривреде, машински техничар, електротехничар рачунарства, професор енглеског језика, бакалауреат биологије-генетика итд.

Канцеларија је по уговору о дјелу ангажовала и бившег директора Канцеларије за послове савјетодавних активности, послове пружања помоћи замјенику директора у успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле, послове пружања помоћи секретару Канцеларије за годишње планирање и извјештавање о раду итд. За наведени ангажман извршена је исплата од 1.500 КМ на мјесечном нивоу кроз седам мјесеци.

Канцеларија је плаћање лица по уговору о дјелу вршила дијелом из буџетских средстава, а дијелом из средстава Програма посебне намјене²⁹. Тако је за девет (од укупно 11) лица ангажованих по уговору о дјелу из IPA пројекта за првих пет мјесеци извршено плаћање на терет буџета, а за преостале мјесеце ангажман је плаћен из средстава програма посебне намјене. Накнаде су исплаћиване на мјесечној основи у распону од 150 до 1500 КМ.

Такође смо утврдили неусаглашеност између описа послова наведених у закљученим уговорима и извјештаја о обављеним пословима. Тако се у свим закљученим уговорима из средстава Програма посебне намјене наводи да се исти закључују за послове Подршке Европске уније изградњи капацитета и постепеном усклађивању правне тековине Европске уније с ветеринарским сектором БиХ - вакцинација малих преживара итд. Увидом у извјештаје о обављеним пословима констатовано је да су наведена лица поред послова на пројекту наставила и с обављањем послова за које су раније била ангажована из буџетских средстава (послове пријема и завођења поште, чување предмета до одлагања у архиву, послове јавних набавки итд.).

Законом о обавезним односима уговором о дјелу посленик (предузимач, извођач радова) се обавезује обавити одређени посао, као што је израда или поправка неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада и сл., а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду. Дакле, уговор о дјелу се потписује за обављање конкретног посла који представља „заокружену“ цјелину. Обављање послова по уговору о дјелу не могу бити послови који су редовни и имају континуитет нити могу бити послови систематизованог радног мјеста.

Пракса ангажмана на основу уговора о дјелу у Канцеларији је присутна дужи временски период, а предмет закључених уговора нису једнократни конкретни послови. Уговори су закључени у континуитету током године. Посљедица наведеног поступања је неусаглашеност с наведеним прописима и нетранспарентност у запошљавању. Посљедице такође могу бити и евентуални судски спорови и издаци које би исти проузроковали.

²⁹ IPA Вакцинација малих преживара

ПРЕПОРУКА 12

Канцеларија је дужна да у складу са законским прописима који регулишу подручје обавезних односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима и то за конкретне послове који нису редовни и систематизовани послови.

10. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Према презентованим подацима³⁰, Канцеларија је у 2022. години провела 44 поступка јавних набавки. Од наведеног броја, Канцеларија је провела 12 отворених поступака у вриједности од 1.362.171 КМ и 16 конкурентских поступака у вриједности од 336.000 КМ. Канцеларија је путем директних споразума извршила набавке у вриједности од 63.569 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 1.761.743 КМ (1.560.349 КМ из текућих издатака и 201.394 КМ из капиталних издатака).

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

Канцеларија није донијела План набавки за 2022. годину како је прописано Законом о јавним набавкама³¹, односно у року од 60 дана од дана усвајања буџета³². Канцеларија је план набавки донијела почетком новембра 2022. године. Неблаговремено доношење плана јавних набавки може за посљедицу имати неправовремено покретање процедура јавних набавки.

ПРЕПОРУКА 13

Канцеларија је дужна план набавки доносити правовремено у складу са Законом о јавним набавкама.

Подаци из система е-набавка³³ се, по броју поступака и вриједностима закључених уговора/оквирних споразума разликују од податка сачињених за потребе ревизије. Наиме, утврдили смо да у Канцеларији у систему е-набавка у 2022. години нису регистровани одређене уговоре/оквирне споразуме. У систему е-набавка евидентирано је 35 поступака набавки укупне вриједности 1.602.398 КМ.

Законом о јавним набавкама³⁴ и Упутством о условима и начину објаве обавјештења и достављања извјештаја о поступцима јавних набавки на порталу јавних набавки³⁵ дефинисано је да су институције у обавези достављања и објаве извјештаја о поступцима

³⁰ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

³¹ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22;

³² Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину усвојен је 30.06.2022. године

³³ Извјештај о укупном броју поступака и укупној вриједности додијељених уговора/оквирних споразума за период 01.01.-31.12. 2022. године од 24.04.2023. године;

³⁴ Члан 75. Закона о јавним набавкама

³⁵ Број: 02-02-2-806-17/22 од 05. децембра 2022. године

јавних набавки на порталу јавних набавки. Канцеларија није поступила у складу с наведеним законским и подзаконским прописима. Последица наведеног поступања јесте креирање извјештаја с непотпуним и нетачним подацима.

ПРЕПОРУКА 14

Канцеларија је дужна уносити податке у систем е-набавка те благовремено вршити евидентирање свих закључених уговора/оквирних споразума у складу са важећим законским и подзаконским актима, како би коначно креирани извјештаји из система е-набавка пружала потпуне и вјеродостојне податке.

Ревизијом појединачних процедура јавних набавки (и реализације уговора/оквирних споразума) утврђене су неправилности и недостаци како слиједи:

10.1. Набавка возила

На основу Одлуке о измјени Одлуке о покретању поступка јавне набавке³⁶ службеног возила од 16.08.2022. године покренут је конкурентски поступак набавке процијењене вриједности 50.000 КМ с ПДВ-ом. Вриједност закљученог уговора износила је 49.000 КМ с укљученим ПДВ-ом. Критеријум за додјелу уговора била је најнижа цијена технички прихватљиве понуде.

Записником о отварању понуда констатовано је да су благовремено пристигле три понуде од којих су понуде два понуђача вриједносно изнад процијењене вриједности³⁷ те су исте одбачене као неприхватљиве. Будући да је Комисија крајем августа дала препоруку да се уговор закључи с понуђачем чију је понуду оцијенила прихватљивом, Канцеларија је 19.09. 2022. године закључила уговор о набавци возила. Исто је испоручено 29.09.2022 године те је начињен записник о преузимању. Набављено је возило које је до тренутка испоруке прешло 19.108 км.

Закљученим уговором обухваћена је и гаранција на мотор у периоду од четири године или за пређених 120.000 км.

Увидом у тендерску документацију можемо указати на одређене недостатке. Канцеларија је исказала потребу за набавком возила при чему није наведено да се ради о набавци новог или половног возила. Такође, није наведена година производње. Креирајући тендерску документацију на наведени начин, Канцеларија је у неравноправан положај довела остале понуђаче који су, не знајући да се ради о набавци половног возила, понудили цијену за ново возило. Канцеларија је на тај начин поговорила изабраном понуђачу те све остале понуђаче чија је понуда била изнад процијењене вриједности набавке елиминисала из могућег активног учешћа у даљем поступку јавне набавке.

Такође је, између осталог, захтијеван врло кратак рок испоруке од 15 дана који је понудио једино понуђач чија је понуда оцијењена као прихватљива. Преостала два понуђача су понудила рок испоруке у трајању од шест мјесеци.

³⁶ Првобитном Одлуком о покретању од 15.08.2022. године наведена је процијењена вриједност возила у износу од 49.000 КМ без ПДВ-а.

³⁷ Понуда једног понуђача износила је 58.660 КМ с ПДВ-ом, а понуда другог понуђача износила је 66.000 КМ с ПДВ-ом

Техничким спецификацијама су надаље захтијеване одређене карактеристике унутрашњости возила, технике и додатне опреме³⁸ која је идентична опреми достављене понуде одабраног понуђача. Канцеларија нам није дала образложење на који начин наведене карактеристике доприносе квалитету и употреби возила имајући у виду да се ради о службеном возилу. Дакле, нисмо се могли увјерити да је предметна набавка проведена уз поштовање основних принципа Закона о јавним набавкама БиХ, а који се односе на активну и правичну конкуренцију.

Креирање тендерске документације на овај начин има за посљедицу нетранспарентност поступка, довођење у заблуду других понуђача и онемогућавање активне конкуренције између понуђача што није у складу са Законом о јавним набавкама.

Законом о јавним набавкама, у дијелу неопходних информација које тендерска документација мора садржавати, дефинисано је да у тендерској документацији уговорни орган даје потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, а које су понуђачима довољне за припрему захтјева за учешће, односно понуда на стварно конкурентској основи.

ПРЕПОРУКА 15

Канцеларија је обавезна тендерску документацију креирати у складу са Законом о јавним набавкама, на начин да иста буде заснована на једнаком и недискриминаторном третману према свим потенцијалним понуђачима, чиме се обезбјеђује примјена општих принципа јавних набавки (транспарентност и активна и правична конкуренција).

10.2. Набавка дијелова за Data centar

Канцеларија је провела набавку дијелова за Data centar путем отвореног поступка. Процијењена вриједност набавке износила је 60.000 КМ без ПДВ-а. Тендерску документацију преузело је 16 понуђача. До рока превиђеног за достављање понуда пристигла је понуда једног понуђача. На приједлог комисије, са јединим понуђачем закључен је уговор у износу од 59.991 КМ са ПДВ-ом.

Тендерском документацијом за предметну опрему тражене су три године гаранције са укљученом подршком и „remote“ праћењем произвођача. Такође, тендерском документацијом је тражено да је опрема нова и некоришћена. Увидом у изабрану понуду уочено је да је понуђени уређај за ставку број 1 „refurbished“ односно да није нов, те да је понуђена гаранција од 12 мјесеци, што није у складу са траженим условима. Законом о јавним набавкама регулисано је да је уговорни орган дужан одбацити захтјев за учешће или понуду у случајевима кад иста није потпуна и не испуњава захтјеве из тендерске документације.

³⁸ Тражена додатна опрема: препознавање саобраћајних знакова, мултимедијски и навигацијски уређај с екраном на додир, интелигентни кључ-покретање возила без мануелног кључа, usb прикључак за задња сједишта, кожом пресвучен управљач, 6 звучника, итд.

Рок испоруке је везан за доставу наруџбенице тј. 15 дана од пријема захтјева од стране купца. Овакав начин одређивања рокова испоруке, посебно када се узме у обзир врста опреме која се набавља, не даје понуђачима тачну информацију колико ће времена имати да испоруче уговорену опрему те отвара могућност стављања понуђача у неравноправан положај.

ПРЕПОРУКА 16

Канцеларија је дужна понуде које не задовољавају услове постављене тендерском документацијом приликом евалуације одбацити као незадовољавајуће.

ПРЕПОРУКА 17

Рокове испоруке предмета набавке Канцеларија је дужна прецизно дефинисати тендерском документацијом.

11.ОСТАЛО

11.1. ИТ ревизија

Информациони систем Канцеларије и Агенције за обиљежавање животиња је комплексан и састоји се од четири битна система: систем за контролу, праћење и евидентирање увозних, извозних и провозних пошиљки анималног поријекла на граничним прелазима (VIS), систем за праћење болести животиња (ADNAOMIS), систем за идентификацију и контролу кретања животиња (AIMCS) и информациони систем у сједишту Канцеларије у склопу којег је и DMS систем (систем за управљање документима). Ревизијом информационог система сагледано је стање у односу на претходне извјештаје и дате препоруке.

Систем за праћење болести животиња (ADNAOMIS систем) није прилагођен како би могао прикупљати податке од стране система за идентификацију и контролу кретања животиња (AIMCS система) путем веб-сервиса, односно није остварено повезивање ова два система. Канцеларија за ветеринарство БиХ је покушала имплементирати поменуто прилагођавање, али како се ради о апликацији чији код посједује добављач који нема кадрова за имплементацију истог, није било могуће имплементирати потребна прилагођавања. Претходно за посљедицу има неинтероперабилност поменутих система односно заједничко дјеловање код различитих система.

AIMCS систем посједује имплементиран подсистем за попис домаћих животиња те има имплементиране функционалности геореференцирања имања коришћењем GPS-а (Global Positioning System - систем глобалног позиционирања) паметних телефона. Тренутно се користи дио апликације за говеда, али још увијек не и дио апликације за овце, козе и свиње. Да би се имплементиране функционалности користиле, неопходно је провести нулти попис животиња. За провођење нултог пописа још увијек нису обезбијеђена потребна буџетска средства приликом одобравања буџета те стога овај попис није проведен.

ПРЕПОРУКА 18

Потребно је обезбиједити средства за провођење нултог пописа као предуслова за потпуно коришћење AIMCS система.

12. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија у остављеном року није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Канцеларији за 2022. годину обавили су: Ивана Јурчевић - самостални ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Лутвија Шрндић - самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Армин Кораћ - млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Нерман Велић - самостални ИТ ревизор (члан тима).

Контролу квалитета Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Ивана Јурчевић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

Број: 04-16-1-947/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022. годину

Изјава о одговорностима руководства

Табела I

Преглед расхода буџета за 2022. годину

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	4.862.000	89.500	4.951.500	4.656.008	94
Бруто плате и накнаде	2.227.000		2.227.000	2.009.805	90
Накнаде трошкова запослених	385.000	33.500	418.500	392.666	94
Путни трошкови	70.000	20.000	90.000	86.852	97
Издаци телефонских и поштанских услуга	69.000	0	69.000	49.639	72
Издаци за енергију и комуналне услуге	50.000	5.000	55.000	52.613	96
Набавка материјала	372.000	0	372.000	363.032	98
Издаци за усл. превоза и горива	65.000	10.000	75.000	58.829	78
Унајмљивање имовине и опреме	77.000	1.000	78.000	77.865	100
Издаци за текуће одржавање	98.000	20.000	118.000	117.915	100
Издаци за осигурање	13.000	0	13.000	10.825	83
Уговорене и друге посебне услуге	1.436.000	0	1.436.000	1.435.967	100
2. Капитални издаци	130.000	48.000	178.000	170.932	96
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	130.000	48.000	178.000	170.932	96
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	4.992.000	137.500	5.129.500	4.826.940	94
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	26.432	26.432	775	3
1. Јачање управљање здрављем аквакултуре у БиХ- -0806 130		815	815	775	95
2. Наплата од премије осигурања	0	25.617	25.617	0	0
7. Програми посебне намјене	154.000	2.427.051	2.581.051	1.908.773	74
1. Наставак борбе против бруцелозе	154.000	-104.000	50.000	49.979	100
2. IPA 2018 Вакцинација малих преживара		2.390.875	2.390.875	1.777.250	74
3. IPA 2018 - EU Twining 0806 260		140.176	140.176	81.544	58
8. Укупно (4+5+6+7)	5.146.000	2.590.983	7.736.983	6.736.488	87

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 6. 3. 2023. године.

ДИРЕКТОР

Саша Бошковић, др вет. мед.

Табела II

Биланс стања на 31.12.2022. године

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	31.12.2022 .	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	229	0	
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	229	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	1.048.574	1.026.082	102
Стална средства	5.613.614	5.531.846	101
Исправка вриједности	4.565.040	4.505.764	101
Неотписана вриједност сталних средстава	1.048.574	1.026.082	102
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	1.048.803	1.026.082	102
3. Краткорочне обавезе и разграничења	968.974	715.337	135
Краткорочне текуће обавезе	562.481	522.547	108
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	244.572	192.790	127
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	161.921	0	
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	1.048.574	1.026.082	102
Извори средстава	1.048.574	1.026.082	102
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	2.017.549	1.741.419	116

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања коју ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 6. 3. 2023. године

ДИРЕКТОР

Саша Бошковић, др вет. мед.

Табела III

Преглед прихода и примитака за 2022. годину

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ВЕТЕРИНАРСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупни планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	7.583.000	0	7.583.000	7.175.263	95
Приходи од захтјева, молби, приједлога, пријава и других поднесака 722101	3.000		3.000	2.660	89
Приходи од жалби против рјешења 722102	0		0		
приходи од рјешења за које није прописана посебна такса 722103	20.000		20.000	20.865	104
Приходи од издатих увјерења тарифни број 4 722104	0		0	30	#ДИВ/0!
Приходи од издавања рјешења о непостојању ветеринарско-здравствених сметњи 722551	420.000		420.000	480.840	114
Наплата за обраду и издавање ветеринарских сертификата 722553	0		0	5	
Наплата за обраду и издавање ветеринарских сертификата 722555	240.000		240.000	191.651	80
Наплата за обраду и издавање ветеринарских сертификата 722556	0		0	672	
Наплата за обраду и издавање ветеринарских сертификата 722557	200.000		200.000	118.890	59
Наплата за обраду и издавање ветеринарских сертификата 722558	6.700.000		6.700.000	6.339.944	95
Непланиране уплате/остали приходи			0	19.706	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	12.530	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	12.530	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	7.583.000	0	7.583.000	7.187.793	95

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 6. 3. 2023. године

ДИРЕКТОР

Саша Бошковић, др вет. мед.

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Канцеларија) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, 42/22) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Канцеларије.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 21.04.2023.

Директор:

Саша Бошковић, др вет. мед.